

Sadržaj

Skraćenice 6

Zahvale 7

Predgovor 9

Fotografije i identifikacijske kartice

- Ahmići, Šehidsko spomen-obilježje 14
Bihać, Spomen-obilježje MZ Luke 15
Bihać, Spomen obilježje "Humci" 17
Bihać, Žegar, Spomenik žrtvama Domovinskog rata 18
Bosanska Krupa, Pištaline, Spomen soba 19
Bosanska Krupa, Pištaline, Šehidsko groblje Ometaljka 20
Bosanska Krupa, Spomen-obilježje žrtvama oslobođilačkog rata 21
Bosanska Krupa, Spomenik Amri Sedić 23
Bratunac, Kravica, Spomenik srpskim žrtvama 24
Brčko, Spomenik borcima VRS 25
Brčko, Spomenik braniteljima HVO-a 26
Brčko, Spomenik borcima ARBiH 28
Brčko, Logor "Luka", Spomen soba / Muzej logoraša 29
Brčko, Spomenik Draži Mihailoviću 34
Brčko, Spomen groblje za nestale Brčake 35
Brčko, Laništa, Spomenik žrtvama četničkog masakra 8. svibnja 1992. 37
Brod, Centralni spomenik poginulim borcima 42
Brod, Sijekovac, Spomen crkva sijekovačkim žrtvama 43
Busovača, Središnje spomen obilježje 44
Busovača, Spomen soba HVO 45
Busovača, Logor Silos (neobilježeno mjesto stradanja) 46
Derventa, Centralno spomen-obilježje 50
Derventa, Spomenik u Velikoj Sočanici 54
Derventa, Spomen kompleks Čardak 55
Derventa, Spomenik HVO 56
Derventa, Agići, Spomen-obilježje Agići 57
Derventa, Spomenik poginulima sela Modran i okolnih mjesta 58
Kozarac, Centralno spomen-obilježje 63
Kozarac, Šehidsko mezarje Kamičani 65
Livno, Spomenik poginulima za slobodu hrvatskog naroda 69
Livno, Spomen crkva 74
Mostar, Spomenik poginulim pripadnicima ARBiH 75
Mostar, Grabovica, Spomenik civilnim žrtvama rata 78
Olovo, Čuništa, Šehidska česma 81
Prijedor, Centralni spomenik "Za krst časni" 85
Prijedor, Logor Omarska (neobilježeno mjesto stradanja) 86
Prijedor, Spomen-ploča logor Keraterm 90
Prijedor, Spomen-obilježje palim borcima RS iz Trnopolja 91
Prijedor, Logor u Trnopolju (neobilježeno mjesto stradanja) 92
Prijedor, Spomen obilježje Kevljani 2005. 93
Prijedor, Spomen ploča – masovna grobnica Stari Kevljani 95
Prijedor, Nepostavljena spomen-ploča žrtvama na Korićanskim stijenama 96
Sanski Most, Spomen-kompleks u centru grada 97
Sanski Most, Spomen-ploča u parku 102
Sanski Most, Spomen-ploča logorašima 103
Sanski Most, Logor Sanakeram 104
Sanski Most, Spomen-obilježje Jama Hrastova glavica 105
Sanski Most, Došci – Gornji Kamengrad, Porušena džamija 106
Sanski Most, Došci – Gornji Kamengrad, Šehidsko spomen-obilježje 107
Sanski Most, Pobriježje, Spomen-ploča na ostacima srušene džamije 108
Sarajevo, Spomen-obilježje ubijenoj djeci opkoljenog Sarajeva 110
Sarajevo, Spomen-ploča građanima ubijenim na Markalama 116
Sarajevo, Spomenik na Trgu Heroja 120
Sarajevo, Spomenik u Ulici Envera Šehovića 121
Sarajevo, Koševo, Spomen-obilježje na šehidskom mezarju 122
Sarajevo, Spomen-ploča na zgradi Vijećnice 126
Sarajevo, Spomen-ploča građanima ubijenim u redu za hljeb 127
Sarajevo, Sarajevske ruže 128
Sarajevo, Dobrovoljačka (neobilježeno mjesto stradanja) 130
Sokolac, Vojničko spomen groblje "Mali Zejtinlik" 134
Srebrenica, Spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine 140
Šamac, Centralni spomenik palim za slobodu '92-'95. 148
Šamac, Spomenik poginulim borcima i civilnim žrtvama 151
Šamac, Spomen soba poginulim borcima 152

Šamac, Crkvina, Spomenik poginulim borcima i civilnim žrtvama Crkvine 156	Tuzla, Brčanska Malta (neobilježeno mjesto stradanja) 176
Šamac, Logor u Crkvini (neobilježeno mjesto stradanja) 160	Velika Kladuša, Centralni spomenik ARBiH 177
Šamac, Obudovac, Spomenik palim Obudovljanima od Protine bune pa na ovamo 163	Velika Kladuša, Spomen-obilježje poginulim pripadnicima Narodne odbrane – Mezarje “Dubrave” 178
Trnovo, Ledići, Spomenik civilnim žrtvama 168	Višegrad, Spomen-obilježje ubijenim i nestalim Bošnjacima 182
Trnovo, Ledići, Spomenik šehidima i poginulim borcima 169	Vitez, Kruščica, Šehidska soba 186
Tuzla, Spomen-ploča na Kapiji 170	Vitez, Stari Vitez, Spomenik “Cisterna” 187
Tuzla, Aleja mladosti 171	Zavidovići, Spomen-obilježje šehidima i poginulim borcima i civilnim žrtvama rata ‘92–‘95. 188
Tuzla, Spomen obilježje poginulim braniocima Tuzle 172	Zavidovići, Spomen soba 189
Tuzla, Stećci za zlatne ljiljane 173	Zavidovići, Spomenik šehidima Džeba-Ridžala 1992–1995. 194
Tuzla, Spomenik borcima i šehidima na Brčanskoj Malti 174	Zavidovići, Stog, Pravoslavna crkva 195
Tuzla, Spomen fontana na Brčanskoj Malti 175	Beleške 200

Sećanje i pomirenje. Istraživanje o spomenicima iz rata u Bosni i Hercegovini

1 Uvod 205
2 Osnovne informacije o istraživanju 206
2.1 Metodologija 206
2.2 Osnovni podaci o uzorku 207
3 Kultura sećanja u nekoliko primera 212
3.1 Hrastova glavica 212
3.2 Mobilna spomen-ploča za Korićanske stijene 213
3.3 Sijekovac 213
3.4 Sarajevske ruže 214
3.5 Brčko 214
4 Šta nam govore spomenici: Nalazi i zapažanja 215
4.1 Etničke grupe 215
4.2 Gde se spomenici nalaze, ko ih podiže i postoji li javni dijalog 216
4.3 Izmene na spomenicima 218
4.4 Veza sa spomenicima posvećenim Narodnooslobodilačkoj borbi (NOB) 220
4.5 Slike neprijatelja 222
4.6 O čemu spomenici ne govore 223
5 Zaključci, kultura sećanja u BiH 224
6 Ka kulturi sećanja koja doprinosi pomirenju 226
7 Literatura 228
8 Aneksi 230
8.1 Upitnik koji su popunjavala nadležna tela i/ili organizacije 230
8.2 Spomenici uvršteni u istraživanje 230